

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Concio Tertia. Textus: Eris potestatem habens supra decem civitates.
Thema: Mansuetis, favet Deus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

 IN FESTO SANCTI LEOPOLDI.

CONCIO TERTIA.

Euge serve bone, & fidelis &c. eris potestatem habens supra decem civitates: *Lucæ 19.* Textus.

Mansuetis, ac mitibus, favet Deus. Thema.

Sacri, ac prophani Authores experientia didicerunt, columbam carere felle, unde Lemma subscripserunt: *Viscera felle carent*: Hominis mansueti, ac benigni hæc imago est; qui in imperando, regendo, intruendo, suaviter, affabilis, blandus, ac mitis est, qualis fuit S. Leopoldus, qui adeo mansuetus, benignus, ac mitis fuit erga subditos suos, ut communi nomine sanctum hunc Principem, non suum Ducem, sed suum Parentem vocarent; hinc DEO & mundo tam charus, & acceptus, immortalibus laudibus celebratur; hæc in Virtute, mansuetudine inquam, S. Leopoldum sequentes, DEI, ac hominum favorem experiemur.

Assumptum Sacram Scripturam probo: *Mansueti autem habitabunt terram, & delectabuntur, in multitudine pacis.* Psalm. Textus Sacrae Scripturae.

36. *Propter mansuetudinem &c. deducet te mirabiliter dextera tua.* canit David Ps. 44. & iterum Psal. 146. *Suscipiens mansuetos, diligit mansuetos; & Psal. 149. Exaltavit mansuetos in salutem. Mansuetorum semper tibi placuit deprecatio.* inquit Judith, cap. 9. & Christus ipse asserit Matth.

5. *Beati mites, quoniam ipsi possidebunt terram.* S. Patres autem dicimus: *Tantum est mansuetudinis robur, ut sola hæc virtus sufficiat se colentem diligenter, ineffabilibus laudibus efferre,* Patres.

Pars II.

(Aaa)

omni

- S. Chrysoſto-
mus.* *omni hominum generi præferre. Scribit S. Chryſoſtomus homi-
33. & in illud Pfalmi 136. Suscipiens mansuetos Dominus:
Non dixit opem ferens mansuetis, sed quod est longè majus, su-
scipiens, quid autem suscipiens? recreans, fovens, bajulans, &
velut mater in ulnis gestans, hoc audiant mansueti, & letentur.*
- S. Basilius.* *Maxima omnium virtutum est mansuetudo, eaque in beatitudi-
num numero relata est. perorat S. Basilius in Pfal. 33. Beatus
& verè felicissimus vir ille est, qui mansuetus est; loquitur S.
Ephrem. in vita & virtut. Consolatè S. Ambrosius in Pf. 36.*
- S. Ambrosius.* *Merito mansueti terram possidebunt, in quibus Deus ipse requie-
scit, sicut divino per Isaiam resultavit oraculo, dicens: Super
quem requiescam, nisi super humilem, & quietum. Et iterum
lib. 2. officiorum. cap. 7. Qui semper in honore manet, si in*
- Cassiodorus.* *est tranquillus animus, cum quoque serenissimus commenda-
aspectus. Cassiodorus lib. 8. ep. 14. Hoc est Indorum sapien-
tium præceptum, Principem quò natura sublimior sit, eo se ho-*
- Nicephorus.* *manio rem præbuerit inferioribus, charissimum populo futurum
scribit Nicephorus historia Byzant. lib. 6. Concludo cum
Augustino Serm. 20. de tempore: Qui clementer ignoscere pe-
ccatoribus novit, clementiam divina pietatis certissime accipit.*
- S. Augustinus.* *Popularis & grata est omnibus bonitas, nihilque quod tamper
illabatur humanis mentibus; ea si mansuetudine morum, ac fa-
cilitate animi, & affabilitate sermonis, verborum honore, mes-
stiaque adjuvetur gratiâ, incredibile est, quantum procedat ad
cumulum dilectionis. Imploratâ S. Spiritus gratiâ deliquit
Conceptus audiamus.*

CONCEPTUS I.

- Confirmatio.* *Favorem, quem DEUS David exhibuit, quis est qui
deprædicet, & explicet? puero tantam tribuit fortitudinem,
ut etiam validissimum Gigantem prosternere, devincere vale-
rit; pastorculum in generosum evexit militem, imo in militem
Duce.*

Ducem & Capitaneum, è milite planè exaltavit in Regem, ac terræ Principem, qua virtute meruit David tantum Dei favorem? nominat virtutem meritoriam exindè in se magnos DEI favores collatos, lib. 2. Regum cap: 22. *Mansuetudo mea multiplicavit me*: id est glossatur Abulensis, quæst. 5. *Propter mansuetudinem meam ego fui multiplicatus in bonis, mansuetudo est quadam qualitas reddens hominem dispositum ad communicationem quibuscunque. David erat mansuetus, & propter hoc multiplicabantur amici ejus, & desiderantes servire ei.* Præclare scribit Naxera in lib. 2. Regum cap. 22. *Pacida mansuetudo, urbana comitas, comes benignitas, amicos multiplicat; humanus, ac mansuetus modus favorum divinatorum efficax est illicium, & laudabile incantamentum.*

CONCEPTUS II.

Moyfes adhuc in vitâ eximiis Dei favoribus ditatur, eligitur in Principem populi Israelitici, *Constitui te Deum Pharaonis.* Exod. cap. 3. Post mortem, gloriosæ illi transfigurationi in monte Thabor proximè astitit Moyfes: *Et ecce apparuerunt illis Moyfes & Elias, cum eo loquentes.* Matth. 17. Quæ qualitas in Moyse, quod summo favore, tam in vitâ, quàm post mortem à Deo cumuletur: quod cunctis Sanctis, etiam Abraham, Isaac, & Jacob in videnda claritate filii Dei, præferatur? qualitas & meritoria virtus, tot divinatorum favorum, est Moyfis eximia Mansuetudo, *Erat vir mitissimus super omnes homines, qui morabantur in terra,* testatur lib. Num. cap. 12. Desuper S. Hieronymus ep. ad Theophil: *Dux ille Israelitici exercitii, inter omnes homines, quos terra tunc generavit, mansuetissimus prædicatur, & ideo per eos annos obtinuit principatum.* Ergo Mansuetudo animi, favorum divinatorum Philtrum, ac incantamentum, dixeris.

CONCEPTUS III.

Dilectus sponsæ labia, vittam coccineam dicit: verbum ac sermones, quos profert, dulces ac melleos esse asserit: *Labia tua sicut vitta coccinea, & eloquium tuum dulce.* Cant. 4. Cur dulce eloquium, vittæ coccineæ comparatur? Dulce eloquium mansuetudinem mentis, humanitatem animi designat; vitta coccinea, idem est quod funiculus purpureus: An ego ideo dulce eloquium, mansuetam mentem, humanitatem perditum animum funiculo comparat; ut sicuti fune necluntur partes, sic DEUS suâ gratiâ, & favore, quasi adnectitur, iungitur mansuetis, mitibus, ac humanis; ita cogitationem hanc subtrahit Glibertus Sermon. 24. *Ea labia*, mansuetorum inquam, ligant, & rutilant.

CONCEPTUS IV.

Librum intus & foris scriptum, signatum sigillis Septem, ait Joannes, insuper audivit Angelum Dei suspirantem: *Quis est dignus aperire librum, & solvere signacula ejus? & nemo poterat, neque in celo, neque in terra, neque sub terra aperire librum neque respicere.* Apocalyp. cap. 5. Desuper constitutus Joannes inquit: *Et ego flebam multum, quoniam non dignus inventus est, aperire, & legere librum, & videre eum.* Tristem Sanctum Evangelistam consolatur vir senex: *Et unus de senioribus dixit mihi, ne fleveris, ecce vicit Leo de tribu Juda, radix David aperire librum, & solvere septem signacula ejus. Et vidi, & ecce in medio throni, & quatuor animalium, & in medio Seniorum Agnum stantem, tanquam occisum, &c. Et venit, & accepit de dextera sedentis in throno librum, & cum aperisset librum, quatuor animalia, & 24. Seniores ceciderunt coram Agno &c. dicentes: dignus est accipere librum, & aperire signacula ejus. &c.* Liber hic est gratia Dei dicit

dicit nunc quidem unus de Senioribus, quod Leo de tribu Iuda, qui est Christus JESUS, per passionem suam vicerit, & ista victoria promeruerit aperire librum gratiæ, ipse tamen non aperuit, sed aperuit Agnus. *Vidi Agnum tanquam occisum & venit & accepit de dextera sedentis in throno librum, & cum aperisset librum.* Si Leo vicit, cur Leo librum non aperit, signacula non solvit? sed librum aperit Agnus. Agnus Symbolum est mansuetudinis, inter omnes mitis. Leo Symbolum est potentia, fortitudinis, rigoris, & austeritatis, *Leo rugiet, quis non timebit?* Utrumque Christus Dominus est, inquit Richardus apud glossam, *Leo magnus per divinitatem, Agnus per mansuetudinem.* Et addit: *Leonem audivit in promissione, Agnum videt in executione.* Agnus librum aperit, Agnus signacula solvit; Agnus, qui est per mansuetudinem, librum gratiarum, & favorum Dei aperit, se dignum reddit beneficiorum, ac donorum divinorum; Agni mansueti tollunt signacula iræ, & reserant archivum gratiæ. *Agnus vidit in executione.*

CONCEPTUS V.

Sapientissimus Salomon magnificum templum exstruxit ex lignis cedrinis; *Omnia cedrinis tabulis vestiebantur.* 3. Regum cap. 6. Sola ostiola ad Sanctum Sanctorum, seu tabernaculum, fecit Salomon de lignis olivarum: *Et in ingressu oraculi fecit duo ostiola de lignis olivarum;* Item figuras varias curavit Salomon fieri ex auro mundissimo: *Nihil erat in templo, quod non auro tegetur, sed & totum altare oraculi texit auro.* Exceptis duobus Cherubinis, qui proximi oraculo adstabant, fecit pariter ex lignis olivarum: *Et fecit in oraculo duos Cherubinos de lignis olivarum decem cubitorum altitudinis.* Cur rectè introitus ad oraculum, & Cherubini proximi ad oraculum adstantes, de lignis olivarum fabricati sunt? Oleum lenit, & emollit duræ, & hispida, Symbolum est ergo oliva mansuetudinis, lenitatis, animi mollis, ac blandi: Ex lignis olivarum ergo sapientissimus fecit introitum ad oraculum ac Sanctum Sanctorum; ad indicandum: virtute mansuetudinis, lenitatis, ac mitis animi, patre

(Aaa) 31

re

re introitum, & ingressum, ad oraculum favorum divinum: lignis olivaram fabricati sunt Cherubini, Spiritus illi oraculo proximè assilentes; in nostram doctrinam: Mansuetos, ac mites, ad thronum gratiæ DEI esse primos & proximos: ubi Christo Matth. 5. *Beati mites.*

CONCEPTUS VI.

Jacob proficiscens in Mesopotamiam: *Fidit in somnium, & lam stantem super terram, & cacumen illius tangens caelum, Angelos quoque DEI ascendentes & descendentes per eam, & Dominum innixum scala dicentem sibi, Ego sum Dominus Deus tuus. &c. Et ero custos tuus quocumque perrexeris: Genes. 28.* Quæ explicet hunc Dei favorem: Jacob è Mesopotamia redeunt, huius favor divinus renovatur, & iteratur: *Fueruntque ei obvia Angelus Dei: Deus ipse: Benedixit ei in eodem loco: Genes. 32.* Quæ merita Jacobi tantorum favorum? fuisse mansuetudinem ex historia patet: Innocens licet sit Jacob, ultrò tamen cedit in servitium Esau, servum agit in terris exteris, ut dominari valeat in terris bonis paternis, an non hæc insignis lenitas, & mansuetudo? Quæ dux Jacob, licet jam divino oraculo decretum fuerit, quia *major serviet minori.* Esau serviat Jacob: ultrò tamen Jacob pedes Esau se servum humilem abjicit, non fratrem, sed dominum suum Esau intitulat; ac veneratur: *Ut invenirem gratiam coram Domino meo, Genes. 33.* O insignis mansuetudo. Hæc Jacobo clavis fuit cælum referans; meritum fuit tantorum Dei favorum. Quàm verè Eccles. cap. 6. *Verbum dulce multiplicat amicos: Optimè Valerianus hom. 12. Infinita virtus est, non vicisse beneficiis, nam ille inter cæteros palmam perfectæ caritatis obtinet, qui ad vicem veneni pocula dulci melle componit.*

Eplilogus.

Hortor ergo cum Eccles. cap. 3. *In mansuetudine serva animam tuam, & perfice opera tua, & super bonorum gloriam diligeris.*
Amen.

